

Je, nini
kipya?

Sauti za Wananchi

...njia poa ya kusikika!

Kijitabu hiki kimetayarishwa na watendaji wa Twaweza Tanzania.

Waandishi: Evarist Kamwaga na Elvis Mushi

Mchoraji: Marco Tibasima

Mhariri: Rakesh Rajani, Mtemi Zombwe na Youdi Schipper

©Hivos/Twaweza 2012

SLP 38342, Dar es Salaam, Tanzania

Simu: +255 22 266 4301

Faksi: +255 22 266 4308

Barua pepe: info@twaweza.org

Tovuti: www.twaweza.org

Unaruhusiwa kunakili sehemu yeyote ya kijitabu hiki kwa sababu zisizo za kibiashara tu. Unachotakiwa kufanya ni kunakili chanzo cha sehemu uliyonakilia na kutuma nakala mbili kwa Twaweza.

Mpendwa Msomaji,

Kila mmoja wetu ana jambo la kusimulia: kuhusu tunapoishi, mambo mapya kwenye maisha yetu na nini tunachotaka kubadilisha. Tuna sauti lakini mara nyingi sauti hizi hazisikiki kwa watu wengine mbali na marafiki na familia. Lakini wengi wetu hatujui kwamba ukweli wa hali halisi ni kivutio kwa watu wengi: kwa wananchi wa kawaida na pia kwa viongozi wanaotuwakilisha.

Pindi sauti za wananchi zinaposikika, ukweli wa maisha yao unaweza kusaidia kulijenga taifa. Kijitabu hiki kinahusu jitihada mpya inayoitwa "**Sauti za Watanzania**", iliyoandaliwa na shirika huru liitwalo Twaweza. Kijiji chako au mtaa ni moja ya maeneo 200 yaliyochaguliwa kinasibu katika mpango huu. Katika kila eneo, washiriki kumi na mbili wamechaguliwa kinasibu. Mara moja au mbili kila mwezi, Twaweza itawapigia simu washiriki na kuwauliza maswali machache.

Lengo ni kujifunza kuhusu hali ya maisha na maoni ya wananchi nchini Tanzania. Taarifa kutoka maeneo yote 200 zitachambuliwa na kuwekwa katika ripoti kila mwezi, ambayo itasambazwa kwa watu wengi (lakini jina na namba ya simu ya washiriki vitatunzwa kisiri). Ripoti hiyo pia itapelekwa kwenye vyombo vya habari. Kwa njia hii, wananchi wengi, viongozi, wawakilishi, na hata Rais watafahamu ukweli juu ya kile kinachotokea katika jamii na watasikia mawazo ya wananchi.

Wakati fulani viongozi hufanya maamuzi bila kujua ukweli wa hali ya maisha ya watu. Sauti za Watanzania ni jitihada ya itakayohakikisha kwamba ukweli - na sauti - vinasikika.

Wahusika:

Bonge

Mjasiriamali, muongozaji wa eneo la zoezi.

Mzee Matata

Mmoja wa washiriki.

Zawadi

Mratibu wa kikundi cha washiriki wa zoezi la Sauti za Wananchi.

Haambiliki

Mwananchi mwenye mashaka na utafiti.

Watafiti

Waratibu wa awali wa Sauti za Wananchi.

Huyu Mzee
Matata hajaja
kuchukua
baiskeli yake...

Ah, kwani
hujui?
Kapata
wageni.

Wametoka
wapi?

Sijui, alipokea vijana wakiwa na mabegi na maboksi.

Dili gani hilo?
Twendeni tukacheki!

Nyumbani kwa Mzee Matata.

Mzee, umechaguliwa
kushiriki katika
zoezi la Sauti za
Wananchi.

Nashukuru...
Lakini
linahusu nini
wanangu?

Sauti za Wananchi
inalenga kufahamu
ukweli kutoka kwa
wananchi.

Lakini
mimi siyo
mtaalam...

marco
tibosim
-12 4

Wala haihitaji utaalum. Zoezi hili
linalenga kuwasikiliza wananchi.

Mmh,
nitaaulizwa
nini?

Maswali ya
kawaida kuhusu
hali halisi ilivyo,
na kupata maoni
yako.

Nani
anasimamia
utafiti huo?

Utafiti unasimamiwa
na shirika huru la
Twaweza.

Matokeo
kwa ujumla
yatawekwa
hadharani,
lakini majina
yote
yatabaki
siri.

Ahaa!

Wakikaribia mwisho...

Mzee Matata,
tutawasiliana nawe kwa
kutumia simu hii kati ya
mara moja mpaka nne
kwa mwezi.

Oooh!
Asante
sa...

Hodi! Hodi!
Mzee Matata!

Bwana Fundi,
umenijia na kikosi
kabisa... Karibuni!

Ndiyo
Mzee, nasi
tumefuata
zawadi za
wageni!

Acha utani kaka.
Tuko hapa katika
shughuli ya utafiti.

Mbona sisi
hatumo, au
mnabagua?

Tuliandaa
orodha ya kaya
zote katika eneo
hili, kisha
tukachagua kaya
12 tu kwa njia
ya kinasibu.

Sasa kwa
nini
mnawapa
hizo simu?

Zoezi hili lina awamu
mbili. Mahojiano haya
ni ya awali. Baadaye
tutakusanya taarifa
mara kwa mara kwa
njia ya simu.

Hakuna umeme hapa kijijini, ataichaji wapi simu?

Kila kikundi cha washiriki kitapewa vifaa vya kuchaji simu kwa umeme wa jua.

Ahaa, kumbe!

Safi sana!

Kikao cha washiriki wote...

Ee, mwenzangu,
siku hizi
una simu?

Jamani, hujui?
Si tulipewa
kwa ajili ya
haya mambo
ya utafiti!

Mbona mie
nimo lakini
sikupewa?

Ndugu washiriki, tuchague mmoja wenu ili kuratibu timu yenu.

Wa nini tena wakati tutapigiwa simu kila mtu peke yake?

Samahani, naona wenzangu wamepewa vitendea kazi, simu. Mie nimesahauliwa!

Niweke wazi. Kundi lenu lina aina mbili za washiriki. Kumi wamepewa simu na wawili hawajapewa.

Mh!

Kwa nini?

Lakini tuisahau kuwa
kiongozi atatoka
miongoni mwa hao
kumi.

Basi tumchague
Zawadi!
Au sio jamani?

Anafaa!

Huyohuyoo!

Kabisaa!

Tutapata nini kwa kushiriki?

Hii ni fursa ya kipekee kutoa sauti ili umma uelewe hali halisi.

Inawezekana kweli?

Sijaelewa,
ki vipi?

Zoezi la Sauti za
Watanzania
linahusisha watu 2,000
nchini. Maoni hayo
yataunganishwa na
kutolewa hadharani
kupitia vyombo vya
habari.

Oh, tulisau
kuuliza.
Majina yetu
yatatangazwa
hadharani?

Hapana, majina
yenu ni siri kati
yenu na sisi tu.

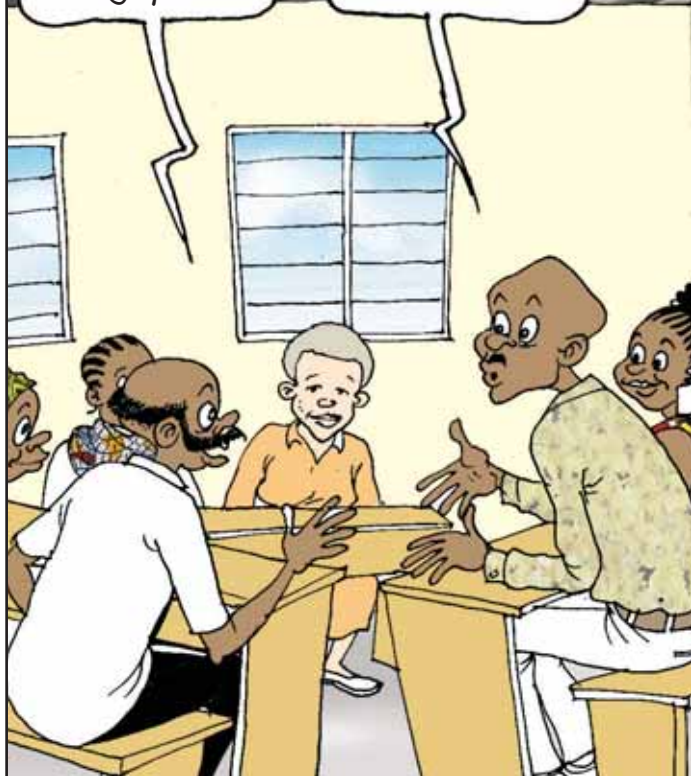

Zoezi hili
litadumu
kwa siku
ngapi?

Si siku, ni
takriban
miaka miwili!

Kwa watakaoshiriki kila mara bila kukosa, washiriki 100 watazawadiwa redio za kisasa. Haya kazi kwenu!

Hii kitu sitoiacha inipite!

Tukiwa na
maswali zaidi
tuwasiliane na
nani?

Mnaweza kupiga simu
au kutuma ujumbe
kwenda namba
0752 654 547 au
0787 654 547.

Nimepata bahati adimu sana. Kati ya mamilioni ya watanzania, maoni yangu yatasikika!

Hiyo ni kweli kabisa!

Fuata hatua hizi ili kuboresha mawasiliano:

- Pokea simu yako ukipigiwa.
- Chagua mahali kwenye utulivu upokeapo simu.
- Chagua muda mwafaka wa kufanya mahojiano.
- Ondoa au kaa mbali na usumbufu.
- Kamata simu yako kwa namna ambayo utaweza kusikika na wewe kusikia.
- Msikilize kwa makini mtu unayewasiliana nae.
- Iwapo haujasikia vizuri muulize anayeongea na wewe arudie.
- Uliza maswali iwapo hujaelewa.
- Ongea kwa sauti ya wastani.

Jinsi ya kuhakikisha simu inakuwa na chaji muda wa kutosha:

- Usizime na kuwasha simu kila mara.
- Usiiweke simu yako kwenye hali ya kutingishika ikipigwa.
- Punguza mwanga wa kioo (skринi) cha simu yako.
- Unaposikiliza redio tumia spika za masikioni (ear phone) badala ya spika ya kwenye simu.
- Tumia mwanga wa tochi mara chache.